

PROIECT SCOP: Solidaritate in Comunitate=Oameni mai Puternici

Atelierul nr. 2 Media Literacy: Cum să ieși din bula ta informațională

Timp necesar: 90 de minute

Obiective de învățare:

Să susțină elevii să conștientizeze modul în care informațiile pe care le consumăm pot fi filtrate și, implicit, incomplete și parțiale sau înșelătoare
Să susțină elevii să conștientizeze nevoia de a utiliza strategii active pentru a dobândi acces la informații cât mai complexe, astfel încât să putem privi dincolo de bula noastră informațională

Competențe și abilități dezvoltate:

- Gândire critică
- Reflecție
- Analiză
- Abilitatea de a căuta informații suplimentare dincolo de bula noastră informațională

Concepte-cheie pentru gândirea critică:

Cum putem deveni conștienți de bulele noastre informaționale?
Care sunt avantajele și dezavantajele bulelor noastre informaționale?
Cine beneficiază de faptul că rămânem în bulele informaționale?
De ce merită efortul de a ieși în afara acestor bule?
Dacă suntem mereu cu oameni care gândesc ca noi, care sunt dezavantajele?
Care sunt avantajele toleranței, curiozității și acceptării diferențelor?

Cum pregătim activitatea?

Ne asigurăm că lucrăm într-o sală în care mesele și scaunele sunt mobile (ideal ar fi chiar să nu existe mese în sala de lucru) și că este suficient spațiu pentru ca participanții să se poată mișca liber.

Imprimăm fișe de lucru suficiente (dacă este cazul), astfel încât fiecare participant să primească câte una.

De asemenea, pentru acest atelier amintiți-le elevilor cu o zi înainte să aducă la școală telefoanele personale și asigurați-vă că aceștia pot accesa Internetul școlii. Ideal este, însă, ca profesorul coordonator să aibă și și varianta de a oferi elevilor acces la tablete/laptopuri ale școlii pentru acest exercițiu. Aranjați sala astfel încât elevii să poată lucra cu ușurință în grupuri mai mici. Discuțiile funcționează cel mai bine cu grupuri de 2-3 persoane.

Materiale necesare:

- Telefoane și/sau laptopuri sau tablete conectate la Internet, astfel încât elevii să poată lucra în grupuri de doi sau trei.

Descrierea detaliată a activității:

Introducere în activitate: Ce sunt bulele informaționale?

Explicați elevilor că veți alege un subiect de discuție controversat, despre care, cel mai probabil, mulți oameni au opinii puternice sau chiar opuse, și că veți face câteva cercetări pentru a testa și a vedea dacă rezultatele căutării pe Google sunt aceleași sau sunt diferite, în funcție de perspectiva lor deja existentă asupra problemei. Ideal este ca pentru acest exercițiu elevii să poată utiliza telefoanele personale, pentru că rezultatele pot reflecta modul în care propriul acces la informație este filtrat. În final, scopul acestui exercițiu nu este de a ajunge la un conflict, ci doar de a arăta cum ceva despre care avem deja opinii puternice poate influența rezultatele căutărilor noastre de pe Google. Puteți utiliza orice exemplu de căutare considerați relevant, însă, de exemplu, unul ar putea fi: „sunt vaccinurile COVID sigure?”. Cereți tuturor elevilor să folosească aceeași căutare pe dispozitivele lor; realizați capturi de ecran și apoi comparați-le. Le puteți sugera, de asemenea, să ceară și altor persoane din viața lor să realizeze aceeași căutare și apoi să compare rezultatele. Astfel, elevii vor vedea cum funcționează acest tip de filtru și cum ne poate menține în propria noastră bulă informațională.

Le putem cere elevilor și să reflecteze critic - dacă auzim doar ceea ce vrem să auzim, ce fel de distorsiuni pot să apară? Care sunt avantajele comerciale ale algoritmilor care ne oferă mai mult din ceea ce ne place? Care sunt dezavantajele?

De asemenea, oferiți elevilor și o definiție a bulei informaționale – aceasta înseamnă că informația pe care noi o primim drept răspuns la căutările noastre online este prefiltrată conform unor algoritmi; acești algoritmi accentuează lucrurile care se presupune că ne plac și le elimină pe cele care se presupune că nu ne plac. Acest lucru creează o bulă care răspunde percepțiilor și preferințelor noastre anterioare și poate conduce la viziuni distorsionate despre lume, pentru că nu mai suntem expuși la idei și opinii diferite de ale noastre, acestea fiind filtrate și eliminate.

Un material suplimentar din care vă puteți inspira și pe care îl puteți da drept exemplu și elevilor este un discurs Ted Talk despre Filter Bubbles (Filtrul de bule) - puteți regăsi link-ul în secțiunea Surse de informare suplimentare.

Cum putem ieși din bulele noastre informaționale?

Alegeți, împreună cu elevii, câteva subiecte de discuție și cercetare online care să fie controversate și față de care să fie exprimate atât păreri pro, cât și contra. Apoi încurajați elevii să caute informații pe internet despre acestea și chiar să compare rezultatele pe care le obțin atunci când caută exact aceleași cuvinte cheie. Există diferențe în ceea ce privește informațiile care apar? În funcție de rezultatul căutărilor, explorați împreună cu elevii următoarele întrebări:

Ajută pentru a avea o imagine mai complexă?

Înseamnă neapărat că o părere este mai adevărată decât cealaltă?

De ce trebuie să nu ne bazăm întotdeauna pe primele rezultate ale căutării atunci când încercăm să obținem informații de pe Internet?

De ce este important să înțelegem ce fel de informații accesează cineva care nu este de acord cu noi?

Ulterior, rugați elevii să încerce pentru o perioadă să schimbe algoritmi, urmărind și acele conturi de rețele sociale cu care nu sunt de acord. Discutați despre cât de valoros ar putea fi să luăm în considerare o diversitate de opinii, inclusiv pe cele care ne provoacă. Reluați discuția după un timp, încercând să observați dacă au existat schimbări în informațiile la care elevii au acces și la care nu ar fi avut acces în mod normal anterior acestui atelier.

Puncte-cheie pentru facilitatori:

Folosiți întrebări deschise pentru a stimula discuțiile și pentru a avea în profunzime acces la opiniile și perspectivele elevilor; pe cât posibil porniți permanent de la ideile lor, adăugând informații care le pot clarifica sau îmbunătăți procesul de gândire.

Surse de informare suplimentare:

<https://www.antifake.ro/tips-tricks-pentru-a-evada-din-bula-informationala/>

[https://www.ted.com/talks/eli_pariser_beware_online_filter_bubbles?
referrer=playlist-how_to_pop_our_filter_bubbles&subtitle=ro](https://www.ted.com/talks/eli_pariser_beware_online_filter_bubbles?referrer=playlist-how_to_pop_our_filter_bubbles&subtitle=ro)

[https://www.antifake.ro/psihologia-dezinformarii-reclamele-personalizate-
alimenteaza-polarizarea/](https://www.antifake.ro/psihologia-dezinformarii-reclamele-personalizate-alimenteaza-polarizarea/)

Proiect derulat de Fundația Centrul Parteneriat pentru Egalitate-CPE în parteneriat cu Asociația AmurTEL cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021; Pentru mai multe informații accesați www.eeagrants.org

Informații despre Active Citizens Fund România sunt disponibile la www.activecitizensfund.ro

Detalii despre proiect pot fi găsite la www.cpe.ro/scop/

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă